

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2019/1198
Karar No : 2020/1519

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
Tarih: 15.12.2020
Sayı : 13593

TEMYİZ EDENLER : 1- (DAVALI): Rekabet Kurumu
UETS Kodu: 35495-15945-49388 (E-Tebliğat)
VEKİLİ: Av. Ertül Atakan
2- (DAVALI YANINDA MÜDAHİL) :
Boydak Holding A.Ş
VEKİLLERİ: Av. İlknur Özal, Av. Tuğçe Taşdemir,
Av. Ezgi Yücel
Organize San. Bölgesi 6. Cad. No:35 Boydak Center
Melikgazi/KAYSERİ

DAVALI YANINDA
DİĞER MÜDAHİLLER : 1- Boytaş Mobilya San. ve Tic. A.Ş
VEKİLİ: Av. Dürdane Keçebaş
Barbaros Mah. Oymak Cad. Sümer Hukuk Plaza
A Blok No:8/17-Kocasinan/KAYSERİ
2- Yön Dayanıklı Tüketim Malları Pazarlama San. ve
Tic. A.Ş
VEKİLİ: Av. Nuran Aslan
UETS Kodu : 16481-84280-90294 (E- Tebliğat)
KARŞI TARAF (DAVACI) : Mehmet Yurt
Türk Konut, Nergiz Sitesi 125 Ada No:12/A
Çayyolu-Çankaya/ANKARA

İSTEMİN KONUSU : Danıştay Onüçüncü Dairesinin 31/10/2018 tarih ve E:2012/428, K:2018/3022 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Rekabet Kurulunun (Kurul) 02/11/2011 tarih ve 11-55/1434-509 sayılı kararının iptali istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay Onüçüncü Dairesinin 31/10/2018 tarih ve E:2012/428, K:2018/3022 sayılı kararıyla;

Dava konusu uyuşmazlıkta, Bellona firması ile Bellonanın Ankara bayileri arasında fiyat anlaşması olduğu, sağlayıcı konumundaki Bellonanın Ankara bayilerine tavsiye niteliğinde olduğu ifade edilen ancak yaptırım tehdidi nedeniyle (zorunlu) yeniden satış fiyatının tespiti iddiasının Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2019/1198
Karar No : 2020/1519

Davalı idare tarafından, önaraştırma kapsamında yapılan yerinde incelemelerde pek çok belge bulunmuş olup bu belgelerle ilgili dava konusu Kurul kararında özetle:

"Bellonanın merkezinde ve Yön A.Ş.'de raportörlerce yapılan yerinde incelemede elde edilen belgelerin genelinde Bellonanın ana bayilerini fiyat istikrarına davet ettiğini, indirimlere gidilmemesini telkin ettiğini ve nakit satışlarda iskonto uygulanmamasını istediğini gösteren hususlar bulunduğu dosya mevcudu bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır. Diğer yandan bazı belgelerde ise bayilerin bir araya getirilmek suretiyle söz konusu birlikteliğin de sağlanmaya çalışıldığı ancak çoğu zaman bu girişimin başarısız olduğu görülmektedir. Bir diğer husus ise "gölge müşteri" uygulaması ile zaman zaman Ankara'daki Bellona bayilerinin denetlendiği tespit edilmiş olup, yapılan denetimlerde Bellona bayilerinin müşterilerle olan ilişkilerinin nasıl olduğunun yanı sıra fiyatlardaki istikrarının da kontrol edildiğini gösteren belgelere ulaşıldığı dosya mevcudundan anlaşılmıştır.

Fiyat istikrarına uymayanların bayiliğinin ana bayi tarafından iptal edilebilmesi koşulunun sözleşmelere getirilip getirilmediğinin tespiti için Bellona ana bayilik sözleşmeleri incelenmiş ve ana bayilik sözleşmelerinde bu yönde bir hüküm bulunmadığı görülmüştür. Dolayısıyla, İzpa Bölge Sorumlusu tarafından İzpa Genel Müdürüne gönderilen "Bayilik Sözleşmesine Ek Madde Hk." başlıklı e-postada; "Madde 4 – Bayinin, bayilik sözleşmesinde belirtilen bayilik kurallarına, fiyat istikrar politikalarına, kampanya uygulamalarına ve marka çalışma politikalarına uymayan çalışmalarının ve uygulamalarının tespit edilmesi ve gerekli uyarıların yapılmasına rağmen devamı halinde Anabayi bayinin statüsünü değiştirmeye, bayilik primlerini sona erdirmeye, bayiliğini iptal ettirmeye hiçbir ihtara gerek duymadan tek taraflı yetkilidir. ..." şeklinde sözleşmelerde yer alması talep edilen hususun sadece bir talep olarak kaldığı ve hayata geçirilmediği tespit edilmiştir.

Yön A.Ş.'de yapılan yerinde incelemede Yön A.Ş.'nin 2011 yılında çeşitli bayilerle yapmayı planladığı görüşmelerde hangi konuları konuşmayı düşündüğünü gösterir belge bulunmuştur. Belgede Yön A.Ş.'nin yapacağı görüşmelerde bütün bayilerden fiyat istikrarına riayet etmelerini de isteyeceği ifade edilmektedir.

Bellonanın bağlı olduğu Boydak Grubunun bir diğer markası olan İstikbal hakkında yakın zamanda yapılan ve 16.12.2010 tarih ve 10-78/1624-624 sayılı Kurul kararına konu edilen incelemeye yer vermek gerekmektedir. İlgili kararda Boydak Holdingin kontrolünde bulunan İstikbal Mobilya Sanayi ve Ticaret A.Ş. (İstikbal) hakkında açılan ve bu inceleme ile benzer hususlar içeren önaraştırmada İstikbalin ana bayi ve bayileriyle yaptıkları sözleşmelerin bayilerin satış fiyatlarına ilişkin kısmının değiştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu karar sonrası Boydak Holding aynı pazarda faaliyet gösteren farklı markalar olması dolayısıyla Bellona için imzalanan bayilik anlaşmalarında da benzer adımlar atmaya karar vermiş olup 2011 yılı içerisinde, eskiden düzenlenmiş olan sözleşmelerin yerine bir örneği dosya mevcudunda bulunan yeni sözleşmelerin akdedildiği anlaşılmıştır..." değerlendirmesine yer verildiğinin görüldüğü,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2019/1198

Karar No : 2020/1519

Bellonanın bağlı olduğu Boydak Grubunun bir diğer markası olan İstikbal hakkında yapılan ve 16/12/2010 tarih ve 10-78/1624-624 sayılı Kurul kararına konu incelemenin ardından Boydak Grubunun rekabete uygun davranmaya başladığı dava konusu Kurul kararında ifade edilerek bu husus soruşturma açılmamasına gerekçe olarak gösterilmekteyse de teşebbüsün ihlâl son vermesinin soruşturma açılmaması için bir gerekçe olamayacağı,

Öte yandan, bayilik sözleşmelerinin de İstikbale ilişkin alınan Kurul kararından sonra değiştirildiği, bu değişiklikten önceki sözleşme hükümlerinin de bu çerçevede ele alınarak 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında yeniden bir değerlendirmeye tâbi tutulması gerektiği,

Bunlarla birlikte, Kurul tarafından, rekabet ihlâli oluşturması bakımından yatay anlaşmalarla dikey anlaşmalar arasında benimsendiği iddia edilen yaklaşım farklılığının, soruşturma açılmaması için bir gerekçe teşkil etmesinin yasal düzenlemeler karşısında kabul edilebilir görülmediği,

Kanun'un ilgili düzenlemelerine göre, yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hâllerde ise daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önaraştırma yapılabileceği ve önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile önaraştırma raporunun Kurulca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini verme hususunda Rekabet Kurulunun takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği,

Bu bağlamda, önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlâl eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığı hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması hâlinde Kurulca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği hâlinde ise soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği konusunda duraksamaya yer olmadığı,

Başka bir anlatımla, ihbar ve şikâyet başvurularında ileri sürülen iddia ve deliller ile resen araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların noksan olduğu ve dolayısıyla önaraştırmaya konu edilen olayın soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşmaya yetecek ölçüde aydınlatılmadığı hâllerde, Kurulca soruşturma açılmasına karar verilerek 4054 sayılı Kanun'un 43. ve devamı maddelerinde düzenlenen idarî usulün uygulanması sonucunda yapılacak değerlendirmenin 48. maddede öngörülen nihaî kararlar sonuçlandırılması gerektiği,

Aksi takdirde rekabet kurallarının ihlâl edildiğine ilişkin iddialar açıklığa kavuşmadan soruşturma açılmaması yönünde alınan kararın rekabetin korunması amacına hizmet etmeyeceği,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2019/1198

Karar No : 2020/1519

Bütün bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, Kurulca yapılacak incelemelerde yeterince tatminkâr bilgi ve belgelere ulaşılarak bir değerlendirme yapılması gerekirken, soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine yönelik Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle işlemin iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENLERİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından; Bellonanın, ana bayilerini fiyat istikrarına davet ettiği ve fiyat birlikteliği sağlamaya çalıştığı ancak başarısız olduğunun tespit edildiği; ana bayilik sözleşmelerinin incelendiği ve rekabete aykırı bir maddenin sözleşmede bulunmadığının tespit edildiği; Bellonanın bağlı olduğu Boydak Grubunun bir diğer markası olan İstikbal hakkında alınan 16/12/2010 tarih ve 10-78/1624-624 sayılı Kurul kararı sonrası Bellona markası için de aynı adımların atıldığı; Ballona bayilik sözleşmelerinin 2002/2 Tebliğ kapsamında kabul edildiği ve Kurum tarafından yatay anlaşmalarda sert bir tutum sergilenirken dikey anlaşmalarda daha çok ihlâlâ son verilmesinin istenildiği, soruşturma açılmasını gerektirecek yeterli delil bulunmadığından dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülmektedir.

Davalı idare yanında müdahillerden Boydak Holding A.Ş tarafından ise, Daire kararının usul ve hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ GÜL BANU DOĞAN'IN DÜŞÜNCESİ : Davalı idarenin temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği; davalı idare yanında müdahil olan Boydak Holding A.Ş'nin temyiz isteminin ise, süre aşımı nedeniyle reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Davalı idarenin temyiz istemi yönünden:

Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2019/1198

Karar No : 2020/1519

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Davalı idare yanında müdahillerden Boydak Holding A.Ş'nin temyiz istemi yönünden:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 46. maddesinde, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde, Danıştay dava daireleri ile idare ve vergi mahkemelerinin nihai kararlarına karşı tebliğ tarihini izleyen otuz gün içinde Danıştayda temyiz yoluna başvurulabileceği hükme bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Danıştay Onüçüncü Dairesinin 31/10/2018 tarih ve E:2012/428, K:2018/3022 sayılı temyize konu kararının, müdahil Boydak Holding A.Ş. vekilinin bilinen adresine mevzuata uygun olarak 08/03/2019 tarihinde tebliğ edildiği görülmektedir. Otuz günlük temyiz süresinin son günü, pazar gününe (07/04/2019) denk geldiğinden haftasonu tatilinin sona ermesinden sonraki ilk mesai günü olan 08/04/2019 - Pazartesi gününün temyiz süresinin son günü olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Müdahil Boydak Holding A.Ş. tarafından, 08/04/2019 tarihi geçirildikten sonra, 08/05/2019 tarihinde Danıştay kaydına giren dilekçeyle temyiz isteminde bulunduğu anlaşıldığından, temyiz isteminin süre aşımı nedeniyle incelenmesine hukuken olanak bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalı idarenin temyiz isteminin **REDDİNE**,

2. Dava konusu işlemin yukarıda özetlenen gerekçeyle iptaline ilişkin Danıştay Onüçüncü Dairesinin temyize konu 31/10/2018 tarih ve E:2012/428, K:2018/3022 sayılı kararının **ONANMASINA**,

3. Davalı yanında müdahillerden Boydak Holding A.Ş'nin temyiz isteminin **süre aşımı nedeniyle REDDİNE**,

4. Kesin olarak, 21/09/2020 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Hasan GÜZELER	Üye Ziya ÖZCAN	Üye Doç. Dr. Selami DEMİRKOL	Üye Bilal ÇALIŞKAN	Üye Oğuz YAĞLICI
Üye Hasan ODABAŞI	Üye Yunus AYKIN	Üye Muhsin YILDIZ	Üye Hasan ÖNAL	Üye Bilge APAYDIN
Üye Ali ÜRKER	Üye Selbi KOCA	Üye Fatih TERZİ	Üye Recep KILIÇ	Üye Kemal KUKU